

دانشگاه علوم پزشکی تهران
معاونت تحقیقات و فناوری
مدیریت امور پژوهشی

خرداد ماه ۱۴۰۳

نشست خبری برای ارائه پیام پژوهشی

گامی نو در تحقیقات درمان منیر: نتایج یک کارآزمایی بالینی

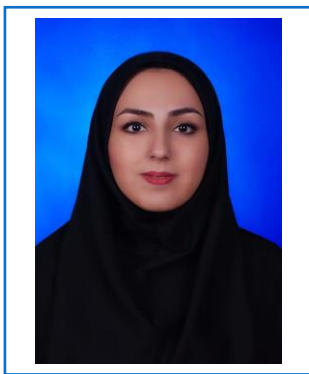
درباره اثربخشی ویتامین D

مجری اصلی:

دکتر نیایش محبی، دانشکده داروسازی

طرح تحقیقاتی با عنوان "بررسی اثربخشی مکمل یاری ویتامین D در کاهش شدت و حملات سرگیجه در بیماران منیر، کارآزمایی بالینی تصادفی دوسویه کور و کنترل شده با پلاسبو" توسط خانم دکتر نیایش محبی عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران به عنوان مجری اصلی اجرا شده و در سال ۱۴۰۳ خاتمه یافته است. این پژوهش ارزشمند توانسته است به ارتقای سطح دانش و سلامت در حوزه درمان بیماری منیر کمک نماید. در ادامه خلاصه ای از پیام پژوهش و کاربرد آن در راستای ارتقای سلامت جامعه برای استفاده از ذینفعان توسط مجری محترم به اشتراک گذاشته شده است. امید است این دستاورد بتواند راهگشای توسعه و کاربردی شدن نتایج پژوهش ها باشد.

✍ خود را معرفی کرده و سوابق علمی و اجرایی مرتبط با طرح حاضر را مختصر بیان کنید.

با سلام. اینجانب دکتر نیایش محبی متخصص داروسازی بالینی و عضو هیات علمی گروه فارماکوتراپی دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی تهران هستم. فعالیتهای تحقیقاتی من عمدتاً در رابطه با اثربخشی و ایمنی داروها می باشد و با انجام مطالعات کارآزمایی های بالینی با روش شناسی معتبر این موارد را در درمان بیماریهای مغز و اعصاب و اعصاب و روان تحقیق می کنم. همچنین ارزیابی عوارض ناخواسته دارویی و فارماکوکوویزیلانس از حوزه های اصلی فعالیت های تحقیقاتی من می باشند.

تیم مجریان و همکاران طرح را همراه با وابستگی سازمانی آنها معرفی فرمایید.

اعضای تیم تحقیق عبارتند از دکتر علی طالبی، داروساز و متخصص داروسازی بالینی، دکتر نسرين یزدانی، متخصص گوش و حلق و بینی (ENT) و جراح سر و گردن، فلوشیپ اتولوژی و نورواتولوژی، استاد تمام و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران و دکتر امیر کسائی، متخصص آمار زیستی و هیات علمی مرکز تحقیقات سرطانهای گوارش و کبد دانشگاه علوم پزشکی تهران هستند.

✍ مخاطبان نتایج و پیام حاصل از طرح پژوهشی شما چه افراد/گروه هایی هستند؟

مخاطبان این طرح متخصصان گوش و حلق و بینی، نورولوژی و پزشکی داخلی، پژوهشگران علوم پزشکی و داروسازی، سیاست‌گذاران سلامت و نهادهای بهداشتی، پزشکان عمومی و داروسازان جامع، بیماران منیر و انجمن‌های حمایت از بیماران و مدرسان دانشگاهی و دانشجویان علوم پزشکی هستند.

✍ یک عنوان کوتاه، جذاب و قابل فهم برای مخاطبان که نمایانگر پیام اصلی پژوهش شما باشد، بیان کنید.

آیا ویتامین D می‌تواند به کنترل سرگیجه منیر کمک کند؟ یافته‌های یک پژوهش تازه

✍ پیام کلیدی پژوهش شما چیست؟

گرچه مکمل ویتامین D سطح خونی این ویتامین را افزایش داده و اصلاح کرده است، اما در کاهش علائم منیر مؤثر نبوده است. این نکته‌ای اهمیت بررسی بیشتر و طراحی مطالعات بالینی دقیق‌تر را نشان می‌دهد.

✍ پیام پژوهشی خود را در قالب زیر بسط دهید و بیان کنید که "چه کسی"، "چه چیزی"، "چرا" و "کجا"

از نتایج پژوهش شما استفاده می‌کند.

- اهمیت و نوآوری موضوع
- بیماری منیر یکی از اختلالات پیچیده گوش داخلی با علائمی ناتوان‌کننده است که درمان‌های مؤثر محدودی دارد. این پژوهش با بررسی مکمل‌یاری ویتامین D در کاهش سرگیجه، برای نخستین‌بار نقش یک مداخله تغذیه‌ای ساده را در روند درمان بیماران با کمبود این ویتامین بررسی کرده است.
- مهمترین نتایج طرح به زبان غیر تخصصی
- مطالعه نشان داد که مصرف مکمل ویتامین D در بیماران مبتلا به منیر که دچار کمبود این ویتامین بودند، اگرچه سطح خونی آن را افزایش داد، اما تأثیر مشخصی بر کاهش شدت، تعداد یا مدت حملات سرگیجه و وزوز گوش نداشت. این نتایج نشان می‌دهد که ویتامین D به تنهایی نمی‌تواند نشانه‌های بیماری منیر را بهبود بخشد.
- موارد کاربرد نتایج طرح
- این پژوهش برای پزشکان گوش و حلق و بینی، نورولوژیست‌ها و متخصصان تغذیه قابل استفاده است تا در تجویز مکمل‌ها برای بیماران منیر، دقت بیشتری به خرج دهند. همچنین می‌تواند در تدوین دستورالعمل‌های درمانی، طراحی مطالعات بالینی آینده و آموزش دانشجویان پزشکی به کار رود. سیاست‌گذاران سلامت نیز می‌توانند از آن در ارزیابی اثربخشی مداخلات تغذیه‌ای بهره‌گیرند. در نهایت، بیماران با آگاهی بیشتر درباره محدودیت‌های مکمل درمانی تصمیم‌گیری خواهند کرد.

✍ دو تأثیر و یا کاربرد اصلی پژوهش شما چیست؟

تأثیر اول: ارائه شواهد علمی مبنی بر بی‌اثری مکمل‌یاری ویتامین D در کاهش علائم بیماری منیر، با هدف جلوگیری از مصرف غیرضروری آن در درمان این اختلال.

تأثیر دوم: ایجاد بستری علمی برای طراحی مطالعات بالینی دقیق‌تر با رویکرد هدفمند و ترکیبی، به منظور کشف درمان‌های مؤثرتر برای بیماران مبتلا به منیر.

✍ محدودیت‌های شواهد و نتایج به دست آمده در طرح شما چه بوده است؟

- با وجود طراحی دقیق این کارآزمایی بالینی، چند عامل ممکن است بر نتایج مطالعه تأثیر گذاشته باشند:
- مدت زمان محدود مداخله احتمالاً کافی نبوده تا تغییرات بالینی مورد انتظار در علائم بیماری منیر به‌طور مؤثر نمایان شود.
- عوامل مخدوش‌گر مانند فعالیت بدنی و تغذیه شرکت‌کنندگان به‌طور کنترل‌شده بررسی نشده‌اند و ممکن است در نتایج نهایی تأثیرگذار بوده باشند.
- مصرف همزمان داروی بتاهیسستین با مکمل ویتامین D تشخیص اثر خالص این ویتامین را دشوار کرده و ارزیابی دقیق را محدود نموده است.
- حجم نمونه نسبتاً پایین موجب کاهش توان آماری آزمون‌ها و کاهش قابلیت تعمیم نتایج شده است.
- نتایج مطالعه صرفاً قابل تعمیم به افراد مبتلا به منیر با کمبود ویتامین D هستند، و ممکن است در جمعیت‌های دیگر کاربرد مستقیم نداشته باشند.

✍ انجام چه پژوهش‌هایی را در ادامه تحقیق خود پیشنهاد می‌دهید که می‌تواند منجر به کاربردی‌تر شدن

نتایج و تأثیر بیشتر یافته‌های شما شود؟

ادامه‌ی منطقی این پژوهش می‌تواند با رفع محدودیت‌ها و تمرکز بر جنبه‌های اثرگذارتر، به تولید یافته‌های بالینی قابل استناد منجر شود. در ادامه چند پیشنهاد کلیدی آورده شده که می‌توانند نتایج را کاربردی‌تر و تأثیرگذارتر کنند:

- مطالعه با حجم نمونه بزرگ‌تر و دوره مداخله طولانی‌تر
- برای ارزیابی دقیق‌تر اثرات مکمل‌یاری ویتامین D بر علائم منیر، توصیه می‌شود پژوهش آینده با تعداد نمونه بیشتر و مدت‌زمان مداخله طولانی‌تر طراحی شود تا پایداری نتایج سنجیده شود.
- کنترل دقیق متغیرهای مخدوش‌گر
- پژوهشی که سبک زندگی، فعالیت فیزیکی، تغذیه و داروهای همزمان را به‌صورت استاندارد کنترل کند، می‌تواند یافته‌های قابل‌اعتمادتری تولید نماید.

- بررسی مقایسه‌ای اثربخشی انواع درمان‌های ترکیبی
- انجام مطالعه‌ای که ویتامین D را همراه با داروهای مختلف (مثل بتاهیستین، دیورتیک‌ها یا مکمل‌های آنتی‌اکسیدانی) مقایسه کند، می‌تواند به کشف تعاملات درمانی مؤثر منجر شود.
- تحلیل زیست‌نشانگرها (بیومارکرها) و پاسخ بیولوژیک
- پژوهش‌هایی با رویکرد مولکولی برای بررسی اثر ویتامین D بر نشانگرهای التهابی، استرس اکسیداتیو یا عملکرد دهلیزی، می‌توانند مکانیسم‌های احتمالی مداخله را روشن‌تر کنند.
- مطالعه بر روی جمعیت‌های مختلف با درجات مختلف کمبود ویتامین D
- بررسی اثربخشی در بیماران با سطوح مختلف کمبود ویتامین D (خفیف تا شدید) می‌تواند به شخصی‌سازی توصیه‌های درمانی کمک کند.

ادامه مسیر کاربردی کردن یا اجرای پژوهش‌های آتی، به چه حمایت‌هایی از سمت مسوولین و نهادهای مرتبط نیاز دارد؟

برای عملیاتی‌سازی نتایج این پژوهش و اجرای مطالعات آینده‌ی مؤثرتر، حمایت‌های چندجانبه از سوی نهادهای مسئول و سیاست‌گذار ضروری است. حمایت مالی پایدار از سوی وزارت بهداشت، معاونت تحقیقات، و صندوق‌های پژوهشی برای انجام مطالعات با حجم نمونه بیشتر و طراحی چند مرحله‌ای، تسهیل دسترسی پژوهشگران به کلینیک‌های گوش و حلق و بینی جهت جذب بیماران و اجرای مداخلات، تسریع در فرایندهای اخذ مجوز اخلاقی و همکاری سازمان غذا و دارو برای تأیید سریع‌تر پروتکل‌های پژوهشی، آموزش و ظرفیت‌سازی در مراکز دانشگاهی با تشویق دانشگاه‌ها برای گنجاندن چنین مطالعاتی در برنامه‌های آموزشی و پژوهشی دانشجویان تحصیلات تکمیلی و در نهایت ارتباط رسانه‌ای و اطلاع‌رسانی عموم، در نتیجه همکاری با نهادهای اطلاع‌رسانی برای بازتاب یافته‌ها به شکل ساده و قابل‌فهم برای عموم و متخصصان، در جهت اصلاح باورهای رایج نسبت به درمان‌های مکمل.

آیا نتایج طرح شما منجر به تغییری در ابعاد اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، آموزشی، ارزش‌های دینی یا قوانین سازمان غذا و دارو شده است؟

اگرچه نتایج این پژوهش اثربخشی مکمل‌یاری ویتامین D را در کاهش علائم بیماری منیر تأیید نکرد، اما می‌تواند منجر به تغییراتی در ابعاد بهداشتی و آموزشی شود؛ از جمله اصلاح دیدگاه‌ها نسبت به درمان‌های مکمل و ارتقای تفکر نقادانه در تجویز داروها. این یافته‌ها همچنین به پزشکان و سیاست‌گذاران سلامت کمک می‌کند تا در تدوین دستورالعمل‌های درمانی، از توصیه‌های غیرشواهدمحور فاصله بگیرند. همچنین در آموزش

دانشجویان علوم پزشکی، این مطالعه نمونه‌ای از اهمیت مطالعات کنترل‌شده و تحلیل دقیق داده‌هاست. این نتایج فعلاً تأثیر مستقیم قانونی یا فرهنگی نداشته‌اند.

✍ در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله (ها) را اعلام کنید.

Talebi A, Yazdani N, Kasaeian A, Talebi S, Mohebbi N. The Effects of Vitamin D Supplementation on Vertigo and Tinnitus in Patients with Meniere's Disease: A Randomized Clinical Trial. Journal of Reports in Pharmaceutical Sciences. 2025;13(1).

<https://www.brieflands.com/articles/jrps-158540.pdf>

✍ اگر مخاطبان یا سایر پژوهشگران بخواهند با شما ارتباط برقرار کنند، مسیر ارتباطی شما چیست؟

تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۵۴۷۰۹

ایمیل: nmohebbi@sina.tums.ac.ir

✍ حداکثر چهار مرجع اصلی استفاده شده در طرح خود را ذکر نمایید:

- Sajjadi H, Paparella MMJTL. Meniere's disease. 2008;372(9636):406-14 .
- Alrowythy SS, Alattas AGA, Alamri AAA, Alabdullah FI, Alfarasani MM, Alshehri SA, et al. Overview on Meniere Disease in a Primary Health Care setting. 2020;9.4.
- Kashizadeh A, Pastras C, Rabiee N, Mohseni-Dargah M, Mukherjee P, Asadnia MJNN, Biology, et al. Potential nanotechnology-based diagnostic and therapeutic approaches for Meniere's disease. 2022;46:102599.
- Büki B, Jünger H, Lundberg YW. Vitamin D supplementation may improve symptoms in Meniere's disease. Medical hypotheses. 2018;116:44-6 .

✍ در خاتمه، اگر توضیح یا نکته دیگری باقی مانده، بیان کنید.

به طور کلی، نتایج این مطالعه نشان داد که دریافت مکمل ویتامین D با دوز ۵۰,۰۰۰ واحد در هفته به مدت ۸ هفته در بیماران مبتلا به منیر تأثیر آماری معناداری بر کاهش علائم سرگیجه یا وزوز گوش نداشته است. با توجه به مکانیسم‌های پیشنهادشده برای اثر این ویتامین و تأخیر احتمالی در بروز پاسخ درمانی، نتایج فعلی ممکن است تحت تأثیر محدودیت‌های طراحی قرار گرفته باشند.

با این حال، مطالعه حاضر از نظر علمی نقاط قوتی قابل توجه دارد:

- نخستین مطالعه بالینی با طراحی دوسویه کور، موازی و تصادفی شده در زمینه تأثیر مکمل ویتامین D بر بیماری منیر
- پایداری مناسب شرکت کنندگان به مداخله درمانی
- رعایت دقیق معیارهای ورود و خروج جهت کنترل عوامل مخدوش گر بالقوه
- استفاده از روش‌های آماری پیشرفته با نرم افزار STATA و مدل‌های Mixed Effects برای تحلیل پویا و قابل فهم تغییرات
- بهره گیری از ابزارهای سنجش معتبر (DHI)، THI، VAS با قابلیت اعتماد بالا

بنابراین، گرچه اثربخشی قطعی این مکمل در بهبود علائم منیر تأیید نشد، اما نتایج حاصل زمینه ساز طراحی مطالعات بالینی آینده با توجه به محدودیت‌های موجود بوده و نقشی مؤثر در پیشبرد دانش درمانی این اختلال ایفا می کنند.

شناسنامه خبر

عنوان طرح: بررسی اثربخشی مکمل یاری ویتامین D در کاهش شدت و حملات سرگیجه در بیماران منیر، کارآزمایی بالینی تصادفی دوسویه کور و کنترل شده با پلاسبو

کد طرح: ۵۵۴۴۶

مجری اصلی: دکتر نیایش محبی

تاریخ اختتام: ۱۴۰۳/۰۳/۰۶

لینک مقاله:

<https://www.brieflands.com/articles/jrps-158540.pdf>